

Vlada Crne Gore
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

IZVJEŠTAJ
sa javne rasprave povodom
Nacrta zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o zabrani diskriminacije

Na osnovu Uredbe o postupku i načinu vođenja Javne rasprave u pripremi zakona ("Sl. List Crne Gore", br. 12/12 od 24. 02. 2012.), Ministarstvo za ljudska i manjinska prava sprovelo je Javnu raspravu koja je trajala 40 dana, počevši od dana objavljivanja teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije na sajtu Ministarstva za ljudska i manjinska prava i sajtu E-uprave, od 27. maja 2013. godine do 05. jula 2013. godine.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije štampan je i kao podlist – dodatak dnevnom listu „Pobjeda“ i bio objavljen 31. maja 2013. godine. U okviru javne rasprave organizovana su tri okrugla stola, i to:

- 07. juna u Bijelom Polju, u sali restorana „Centar “ ;
- 14. juna u Baru, u izbornoj sali u zgradi opštine Bar ;
- 24. juna u Podgorici, u plenarnoj sali u staroj zgradi Vlade.

Takođe, Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije razmatran je, na poziv skupštinskog odbora za rodnu ravnopravnost, na sjednici održanoj 17. juna 2013. godine, na kojoj je tekst Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije pozitivno ocijenjen od strane članova Odbora.

Tekst Nacrta zakona je preveden na engleski jezik i dostavljen predstavnicima međunarodnih organizacija u Crnoj Gori: Delegaciji

Vlada Crne Gore
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

Evropske unije u Crnoj Gori, Misiji OEBS-a, i UNDP-u. Pored toga, ove međunarodne organizacije su imale svoje stalne predstavnike, kao posmatrače, u Radnoj grupi zaduženoj za izradu Nacrta zakona, koji su svojim aktivnim učešćem doprinijeli izradi konačne verzije Nacrta ovog zakona.

U okviru javne rasprave, data je mogućnost da svi zainteresovani subjekti svoje primjedbe i sugestije mogu dostaviti i elektronskim putem.

Učesnici u javnoj raspravi su bili građani, predstavnici državnih institucija, organa lokalne samouprave, međunarodnih organizacija, političkih organizacija, predstavnici vjerskih zajednica, nevladinih organizacija i drugi zainteresovani subjekti.

Stručna ekspertiza teksta Nacrta zakona dobijena je posredstvom Delegacije EU u CG i od strane DG – JUST-a (Generalnog Direktorata Evropske Komisije za pravosuđe) kao ekspertskog tijela, čije su primjedbe i sugestije ocijenjene kao kvalitetno poboljšanje teksta Nacrta zakona, te su uvrštene u izradi Predloga ovog zakona. Takođe, značajne komentare i predloge dostavili su ili iznijeli tokom Javne rasprave i sljedeći učesnici : Mitropolija crnogorsko-primorska, Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Udruženje paraplegičara Crne Gore, Centar za građansko obrazovanje (CGO), "4Life", "Dom nade" i drugi.

Primjedbe, predlozi i sugestije koji su, u toku trajanja javne rasprave ponuđeni na razmatranje mogu se grupisati u sljedećih nekoliko tema:

Vlada Crne Gore
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

1. Koncept "direktne" i "indirektne", odnosno, "posredne" i "neposredne" diskriminacije.

Kao glavni problem koji je identifikovala Evropska Komisija jeste postojeći **koncept direktne i indirektne diskriminacije** u našem Zakonu o zabrani diskriminacije.

Naime, u Zakonu o zabrani diskriminacije i u slučaju neposredne diskriminacije navodi se da je diskriminacija zabranjena "osim ako su taj akt, radnja ili nečinjenje objektivno i razumno opravdani zakonitim ciljem, uz upotrebu sredstava koja su primjerena i neophodna za postizanje cilja, odnosno u prihvatljivo srazmjernom odnosu sa ciljem koji se želi postići".

Naime, shodno evropskom zakonodavstvu, ne postoji način da se opravda direktna, neposredna diskriminacija.

(Prema Direktivi Savjeta 2000/43/EZ, iz 2000. godine o primjeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko porijeklo, kojom se podrazumijeva da ne postoji opravdanje za diskriminaciju po ovom svojstvu).

Odgovor obrađivača:

Ova primjedba je, u potpunosti, prihvaćena te je brisan navedeni stav kojim se određuje neposredna diskriminacija, budući da direktna diskriminacija ne može biti opravdana, a da su moguća opravdanja samo dio definicije posredne diskriminacije, te je takva izmjena unijeta u Predlog zakona.

Vlada Crne Gore
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

2. Ispravna transpozicija Evropskih direktiva, u vezi sa odredbama "uznemiravanja" i "seksualnog uznemiravanja".

Ova primjedba je prihvaćena te su dopunjene odredbe kojima se određuje "uznemiravanje i "seksualno uznemiravanje".

3. Rasna i vjerska diskriminacija

Budući da se, u Nacrtu zakona, jedinstvenim članom pod nazivom "Rasna diskriminacija" određuje i diskriminacija po osnovu vjeroispovjesti, primjedbe su se ticale potrebe razdvajanja i pravljenja razlike između rase, vjeroispovjesti i uvjerenja.

Odgovor obrađivača:

Ova primjedba je prihvaćena, te je promijenjen naziv člana "Rasna diskriminacija" u "Rasna diskriminacija i diskriminacija po osnovu vjere ili uvjerenja", a dodat je i stav kojim se posebno određuje diskriminacija po osnovu vjere ili uvjerenja.

4. Diskriminacija lica sa invaliditetom

Budući da je u Nacrtu Zakona brisan član kojim se određuje diskriminacija lica sa invaliditetom, primjedbe (naročito nevladinih organizacija koje se bave ovom problematikom) su se odnosile na vraćanje ovog člana kojim se na sveobuhvatan, precizan i efikasan način može zaštititi od diskriminacije ova društvena grupa.

Vlada Crne Gore
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

Odgovor obrađivača:

Uzimajući u obzir činjenicu da je nakon usvajanja opšteg Zakona o zabrani diskriminacije, usvojen i lex specialis Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom kojim je regulisana ova oblast, smatralo se nepotrebnim postojanje člana u opštem Zakonu koji određuje diskriminaciju osoba sa invaliditetom.

Međutim, primjedbe su, djelimično prihvaćene tako što je dio ovog člana (stav2 i stav3) unijet u Predlog zakona, vodeći računa da ne dođe do dupliranja normi sa posebnim Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom.

5. Nepostojanje odredbe u Zakonu kojom se utvrđuje "što nije diskriminacija"

Ovim primjedbama nastojalo se ukazati da eksplicitno navođenje u Zakonu "što nije, odnosno, što se ne smatra diskriminacijom", može značajno pomoći u primjeni ovog Zakona u praksi i eliminisati eventualne nedoumice u tumačenju pojedinih zakonskih odredbi.

Odgovor obrađivača:

Ova primjedba nije prihvaćena na osnovu relevantnog stava da je ova odredba sadržana u članu 8 Ustava CG , te ne može biti predmet daljih ograničenja.